

MAGYAR AFRIKA TÁRSASÁG
AFRICAN-HUNGARIAN UNION

AHU MAGYAR AFRIKA-TUDÁS TÁR
AHU HUNGARIAN AFRICA-KNOWLEDGE DATABASE

KARIG, Sára

Az apartheid éjszakája / The Night of Apartheid

Eredeti közlés/Original publication:

Nagyvilág, 1976, 21. évf. 1. szám, 135–136. old.

Elektronikus újraközlés/Electronic republication:

AHU MAGYAR AFRIKA-TUDÁS TÁR – 000.003.604

Dátum/Date: 2019. május / May

filename: karig_1975_recAbrahams

Az elektronikus újraközlést előkészítette

/The electronic republication prepared by:

B. WALLNER, Erika és/and BERNACZKY, Szilárd

Hivatkozás erre a dokumentumra/Cite this document

KARIG, Sára: Az apartheid éjszakája / The Night of Apartheid, *AHU MATT*, 2019, **pp. 1–4. old.**, No. 000.003.604, <http://afrikatudastar.hu>

Eredeti forrás megtalálható/The original source is available:

Közkönyvtárakban / In public libraries

Megjegyzés / Note:

ellenőrzött és szerkesztett szöveg / controlled and edited text

Kulcsszavak/Key words

magyar Afrika-kutatás, könyvismertetés (Peter Abrahams: *Egyetlen éjszaka*, Budapest, Magvető Könyvkiadó, 1975)

African research in Hungary, book review (Peter Abrahams: *Egyetlen éjszaka*, Budapest, Magvető Könyvkiadó, 1975)

AZ ELSŐ MAGYAR, SZABAD FELHASZNÁLÁSÚ, ELEKTRONIKUS,
ÁGAZATI SZAKMAI KÖNYV-, TANULMÁNY-, CIKK- DOKUMEN-

TUM- és ADAT-TÁR/THE FIRST HUNGARIAN FREE ELECTRONIC
SECTORAL PROFESSIONAL DATABASE FOR BOOKS, STUDIES,
COMMUNICATIONS, DOCUMENTS AND INFORMATIONS

* magyar és idegen – angol, francia, német, orosz, spanyol, olasz és szükség szerint más – nyelveken készült publikációk elektronikus könyvtára/
writings in Hungarian and foreign – English, French, German, Russian,
Spanish, Italian and other – languages

* az adattárban elhelyezett tartalmak szabad megközelítésűek, de olvasásuk
vagy letöltésük regisztrációhoz kötött/the materials in the database are free
but access or downloading are subject to registration

* Az Afrikai Magyar Egyesület non-profit civil szervezet, amely az oktatók,
kutatók, diákok és érdeklődők számára hozta létre ezt az elektronikus adattá-
ri szolgáltatását, amelynek célja kettős, mindenekelőtt sokoldalú és gazdag
anyagú ismeretekkel elősegíteni a magyar afrikanisztikai kutatásokat, illetve
ismeret-igényt, másrészt feltárni az afrikai témájú hazai publikációs tevé-
kenységet teljes dimenziójában a kezdetektől máig./The African-Hungarian
Union is a non-profit organisation that has created this electronic database
for lecturers, researchers, students and for those interested. The purpose of
this database is twofold; on the one hand, we want to enrich the research of
Hungarian Africa studies with versatile and plentiful information, on the
other hand, we are planning to discover Hungarian publications with African
themes in its entirety from the beginning until the present day.

AZ APARTHEID ÉJSZAKÁJA

Peter Abrahams: *Egyetlen éjszaka*, Budapest, Magvető Könyvkiadó, 1975.

KARIG Sára

Nagyvilág, 1976, 21. évf. 1. szám, 135–136. old.

Peter Abrahams *A fergeteg útja* című, önéletrajzi elemekben bővelkedő regénye 1953-ban jelent meg magyarul. A balladai szépségű, meg-rázó történet egy afrikander leány és egy színes bőrű ifjú tragikus szerelméről szól. A könyv Abrahams legjobb műve, s a gyarmatosítás ellen tiltakozó irodalomnak is egyik legjelentősebb alkotása. Trójának egy csapásra hírnevet szerzett. A magyar könyvkiadás pedig e regény megjelentetésével került először „szinkron”-ba az afrikai népek függetlenségi törekvéseiről szóló irodalommal.

Peter Abrahamsnak huszonkét éves korában el kellett hagynia Dél-Afrikát; 1941-től Angliában, majd 1955-től Jamaicában élt, de sohasem szakadt el szülőföldjétől: csaknem minden írása Afrikáról szól. A *Beszélg a szabadságról* és *A bányászfiú* a húszas és harmincas évekről, a dél-afrikai társadalom egyre súlyosbodó problémáiról vallanak hitelesen. A *Vad vihar* az 1830-as évek elejéről fest széles tablót; a történelmi eseményeket emberi sorsok tükrében ábrázolja, leírja a matabelék elűldözését, legyilkolását, bemutatja az üldözötteket és az őket elűző búrokat, akik maguk is a náluk erősebb angol elnyomás elől menekültek egykor. Felvillantja Abrahams ugyanakkor a békés afrikai jövő ábrándképét is, egy olyan Afrikáét, ahol békésen élhetnek egymás mellett feketék, színesek és fehérek.

A Dél-afrikai Köztársaság történelmének legújabb időszakába, a hatvanas évek elejének robbanásig feszült légkörébe vezet el a szerző új könyve, amelynek eredeti címe *A night of their own* (szó szerinti fordításban: „Az ő éjszakájuk”). Azt az iszonyú éjszakát idézi, amely után majd „felvirrad a szép reggel”, beköszönt az afrikai népek békés, közös jövője. A regény cselekménye 1963-ban játszódik. A fehér ki-

sebbség 1960 után egyre kegyetlenebb törvényeket hozott az apartheid-politika megszilárdítására. Ezekkel dacol a regényben szereplő szerelmespár: az indiai nő és az afrikai néger férfi.

„Már nem tudok az emberekre mint emberi lényekre gondolni, csak mint politikai áldozatokra ... Dél-Afrika irodalmi szempontból szörnyű közhellyé vált ...” – írja *Feketék utcája* című önéletrajzi regényében Ezekiel Mphahlele dél-afrikai író, rámutatva a tiltakozás irodalmának legnagyobb buktatójára. És hogy Abrahams regénye mégsem vált „szörnyű közhellyé”, az több okra vezethető vissza. Az első, elég lényeges ok az, hogy a magyar könyvkiadásban az afrikai irodalom még nem szerepel a fontosságának és jelentőségének megfelelő súlylyal, a másik okról pedig maga a dél-afrikai történelem „gondoskodott”, hiszen a regényben ábrázolt események tizenkét év távlatában sem avultak el, s ha árnyalataiban változott is a helyzet, Dél-Afrikában a gondok ugyanazok, az éjszaka sötétsége még nem oszlott szét. Dobos Éva, a fordító kitűnően oldotta meg nehéz feladatát: úgy „adagolta” fordításában az egzotikumot és a politikai zsargont, hogy az olvasó egy pillanatra se felejtkezzen meg róla: nem csupán egy életre szóló nagy szerelemről, hanem az egymással szemben álló politikai erők élethalálharcáról is szól Abrahams könyve. A tartalmas előszó, a fordító írása, szintén ehhez nyújt segítséget.

Abrahams könyve tele van izgalmas epizódokkal, a regény erőssége a mozgalmas mesebonyolítás; a történet feszültsége sehol sem csökken, és ez felelteti a jellemzés néminemű egysíkúságát is. Érdekes, olvasmányos könyv az *Egyetlen éjszaka*, és fontos, hasznos könyv marad mindaddig, amíg Dél-Afrikában meg nem változik az író honfitársainak helyzete.